Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (ósma izba)

z dnia 10 czerwca 2015 r.*

Wspólnotowy znak towarowy — Postępowanie w sprawie sprzeciwu — Zgłoszenie słownego wspólnotowego znaku towarowego AGRI.CAPITAL — Wcześniejsze słowne wspólnotowe znaki towarowe AgriCapital i AGRICAPITAL — Względna podstawa odmowy rejestracji — Brak podobieństwa usług — Artykuł 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (WE) nr 207/2009

W sprawie T-514/13

AgriCapital Corp., z siedzibą w Nowym Jorku (Stany Zjednoczone), reprezentowana przez adwokatów P. Meyera oraz M. Gramscha,

strona skarżąca,

przeciwko

Urzędowi Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM), reprezentowanemu przez P. Geroulakosa, działającego w charakterze pełnomocnika,

strona pozwana,

w której drugą stroną w postępowaniu przed Izbą Odwoławczą OHIM, występującą przed Sądem w charakterze interwenienta, jest

agri.capital GmbH, z siedzibą w Münster (Niemcy), reprezentowana przez adwokata A. Nordemann-Schiffel,

mającej za przedmiot skargę na decyzję Drugiej Izby Odwoławczej OHIM z dnia 10 lipca 2013 r. (sprawa R 2236/2012-2) dotyczącą postępowania w sprawie sprzeciwu między AgriCapital Corp. a agri.capital GmbH,

SĄD (ósma izba),

w składzie: D. Gratsias, prezes, M. Kancheva (sprawozdawca) i C. Wetter, sędziowie,

sekretarz: J. Weychert, administrator,

po zapoznaniu się ze skargą złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 23 września 2013 r.,

po zapoznaniu się z odpowiedzią na skargę złożoną przez OHIM w sekretariacie Sądu w dniu 17 grudnia 2013 r.,

* Język postępowania: angielski.

po zapoznaniu się z odpowiedzią interwenienta na skargę złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 6 stycznia 2014 r.,

po zapoznaniu się z repliką złożoną w sekretariacie Sądu w dniu 24 kwietnia 2014 r.,

po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 10 grudnia 2014 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

1 W dniu 4 czerwca 2009 r. interwenient, agri.capital GmbH, dokonał w Urzędzie Harmonizacji w ramach Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory) (OHIM) zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 207/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego (Dz.U. L 78, s. 1).

2 Znakiem towarowym, dla którego wystąpiono o rejestrację, jest oznaczenie słowne AGRI.CAPITAL.

3 Usługi, dla których wniesiono o rejestrację, po ograniczeniu ich wykazu w toku postępowania przed OHIM, należą w szczególności do klasy 36 w rozumieniu Porozumienia nicejskiego dotyczącego międzynarodowej klasyfikacji towarów i usług dla celów rejestracji znaków z dnia 15 czerwca 1957 r., ze zmianami, i odpowiadają następującemu opisowi: „usługi przedstawiciela budowlanego [dewelopera], mianowicie w szczególności w związku z instalacjami do wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej i cieplnej z odnawialnych źródeł energii; opracowywanie koncepcji wykorzystania (facility management contracting [zawieranie umów dotyczących zarządzania infrastrukturą]); zarządzanie budynkami; zarządzanie gruntami; zarządzanie nieruchomościami oraz pośrednictwo [w obrocie nieruchomościami], wynajem i dzierżawa nieruchomości (facility management [zarządzanie infrastrukturą]); majątek nieruchomy [usługi związane z majątkiem nieruchomym]; dzierżawa gospodarstw rolnych; wyżej wymienione usługi nie[pozostające] w związku z usługami wydawniczymi [lub] wyrobami wydawniczymi”.

4 Zgłoszenie wspólnotowego znaku towarowego zostało opublikowane w *Biuletynie Wspólnotowych Znaków Towarowych* nr 59/2009 z dnia 14 grudnia 2009 r.

5 W dniu 12 marca 2010 r. skarżąca, AgriCapital Corp., wniosła na podstawie art. 41 rozporządzenia nr 207/2009 sprzeciw wobec rejestracji zgłoszonego znaku towarowego dla wszystkich usług należących do klasy 36.

6 Sprzeciw opierał się na następujących wcześniejszych wspólnotowych znakach towarowych:

— słownym wspólnotowym znaku towarowym AgriCapital, zarejestrowanym w dniu 24 sierpnia 2007 r. pod nr 6192322;

— słownym wspólnotowym znaku towarowym AGRICAPITAL, zarejestrowanym w dniu 7 lipca 2006 r. pod nr 4589339.

7 Usługi, dla których zarejestrowano wcześniejszy słowny wspólnotowy znak towarowy AgriCapital, należą do klasy 36 i odpowiadają następującemu opisowi: „usługi finansowania [usługi finansowe]; doradztwo w sprawach finansowych”.

8 Usługi, dla których zarejestrowano wcześniejszy słowny wspólnotowy znak towarowy AGRICAPITAL, także należą do klasy 36 i odpowiadają następującemu opisowi: „doradztwo w zakresie bankowości i inwestycji dla firm [przedsiębiorstw] w sektorze rolnym”.

9 W uzasadnieniu sprzeciwu powołano się na podstawy odmowy rejestracji określone w art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009.

10 Decyzją z dnia 2 października 2012 r. Wydział Sprzeciwów OHIM oddalił sprzeciw ze względu na to, że usługi oznaczone zgłoszonym znakiem towarowym i należące do klasy 36 usługi oznaczone wcześniejszymi znakami towarowymi różnią się, w związku z czym nie jest spełniona jedna z przesłanek zastosowania art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009, a mianowicie identyczność lub podobieństwo usług.

11 W dniu 3 grudnia 2012 r. skarżąca – działając na podstawie art. 58–64 rozporządzenia nr 207/2009 – wniosła do OHIM odwołanie od decyzji Wydziału Sprzeciwów.

12 Decyzją z dnia 10 lipca 2013 r. (zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”) Druga Izba Odwoławcza OHIM oddaliła odwołanie i zasądziła od skarżącej 850 EUR tytułem kosztów poniesionych przez zgłaszającą w postępowaniu w sprawie sprzeciwu i w postępowaniu odwoławczym przed OHIM. Uznała ona w szczególności, że właściwy krąg odbiorców stanowią przeciętni konsumenci we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej. Jednakże stwierdziła, że konsumenci ci wykazują wysoki poziom uwagi ze względu na znaczne kwoty zaangażowane w transakcje finansowe lub związane z nieruchomościami. Następnie porównała usługi oznaczone zgłoszonym znakiem towarowym, ujęte w klasie 36, z usługami, dla których zarejestrowano wcześniejsze znaki towarowe. W następstwie tego porównania doszła ona do wniosku, iż należące do klasy 36 usługi oznaczone zgłoszonym znakiem towarowym i usługi oznaczone wcześniejszymi znakami towarowymi różnią się. W konsekwencji uznała ona, że ze względu na to, iż nie została spełniona jedna z przesłanek zastosowania art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009, nie istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd między zgłoszonym znakiem towarowym a wcześniejszymi znakami towarowymi w rozumieniu tego przepisu.

Żądania stron

13 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— obciążenie OHIM kosztami postępowania.

14 OHIM i interwenient wnoszą do Sądu o:

— oddalenie skargi;

— obciążenie skarżącej kosztami postępowania.

Co do prawa

W przedmiocie dopuszczalności dokumentów przedstawionych przez skarżącą na rozprawie

15 Na rozprawie skarżąca wniosła do Sądu o zezwolenie na przedstawienie wiadomości elektronicznej z dnia 21 października 2014 r., którą przesłał jej organizator konferencji, w celu wykazania, że kropka umieszczona między wyrazami „agri" i „capital" w zgłoszonym znaku towarowym nie wystarcza, aby wykluczyć prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd między tym ostatnim znakiem a wcześniejszym znakiem towarowym skarżącej AgriCapital.

16 OHIM podnosi niedopuszczalność dowodu z tego dokumentu, twierdząc, że został on przedstawiony z opóźnieniem i że w konsekwencji ani OHIM, ani Sąd nie mogli się z nim zapoznać.

17 Sąd zapoznał się z dokumentem na rozprawie, zastrzegając wydanie postanowienia w przedmiocie jego dopuszczalności.

18 W tym względzie należy stwierdzić, że dokument ten, przedstawiony po raz pierwszy w postępowaniu przed Sądem, nie może zostać uwzględniony. Skarga do Sądu ma bowiem na celu dokonanie kontroli zgodności z prawem decyzji izb odwoławczych OHIM w rozumieniu art. 65 rozporządzenia nr 207/2009, a zatem zadaniem Sądu nie jest ponowne rozpoznanie stanu faktycznego w świetle dokumentów przedłożonych przed nim po raz pierwszy. Należy więc odrzucić wskazany powyżej dokument bez potrzeby badania jego mocy dowodowej [zob. podobnie wyrok z dnia 24 listopada 2005 r., Sadas/OHIM – LTJ Diffusion (ARTHUR ET FELICIE), T-346/04, Zb.Orz., EU:T:2005:420, pkt 19 i przytoczone tam orzecznictwo].

Co do istoty

19 Na poparcie skargi skarżąca podnosi jedyny zarzut, dotyczący naruszenia art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009.

20 W istocie skarżąca zarzuca Izbie Odwoławczej OHIM uznanie, że oznaczone zgłoszonym znakiem towarowym usługi należące do klasy 36 nie są podobne do usług oznaczonych wcześniejszymi znakami towarowymi. Podnosi ona w szczególności, że zgodnie z orzecznictwem, aby dokonać oceny podobieństwa między usługami, należy w szczególności uwzględnić, czy konkurują one ze sobą, czy też są komplementarne, a także ich kanały dystrybucji. Otóż zdaniem skarżącej w niniejszym wypadku Izba Odwoławcza, po pierwsze, nie uwzględniła komplementarności między „usługami przedsiębiorcy", „[usługami] zarządzania nieruchomościami i pośrednictwa [w obrocie nieruchomościami]" oraz usługami „opracowywania koncepcji wykorzystania", oznaczonymi zgłoszonym znakiem towarowym, a „[usługami finansowymi]" oraz „[usługami] doradztwa w zakresie bankowości i inwestycji dla [przedsiębiorstw] w sektorze rolnym", oznaczonymi wcześniejszymi znakami towarowymi, oraz po drugie, błędnie wykluczyła możliwość oferowania tych usług poprzez te same kanały dystrybucji. W konsekwencji skarżąca podnosi, że ze względu na charakter odróżniający wcześniejszych znaków towarowych, a także podobieństwo wizualne i identyczność fonetyczną kolidujących ze sobą znaków towarowych Izba Odwoławcza OHIM naruszyła art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009, ponieważ stwierdziła brak prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd między wspomnianymi znakami towarowymi w rozumieniu tego przepisu.

21 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009 w wyniku sprzeciwu właściciela wcześniejszego znaku towarowego zgłoszonego znaku towarowego nie rejestruje się, jeżeli z powodu identyczności z wcześniejszym znakiem towarowym lub podobieństwa do wcześniejszego znaku towarowego, identyczności lub podobieństwa towarów lub usług istnieje

prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd odbiorców na terytorium, na którym wcześniejszy znak towarowy jest chroniony; prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd obejmuje również prawdopodobieństwo skojarzenia z wcześniejszym znakiem towarowym.

22 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd istnieje, jeśli krąg odbiorców może uznać, że dane towary lub usługi pochodzą z tego samego przedsiębiorstwa lub z przedsiębiorstw powiązanych gospodarczo. Zgodnie z tym samym orzecznictwem oceny prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd należy dokonywać całościowo, zgodnie ze sposobem postrzegania danych oznaczeń i towarów lub usług przez właściwy krąg odbiorców, przy uwzględnieniu wszystkich istotnych czynników występujących w danym wypadku, a w szczególności wzajemnej zależności między podobieństwem oznaczeń a podobieństwem oznaczonych towarów lub usług [zob. wyrok z dnia 9 lipca 2003 r., Laboratorios RTB/OHIM – Giorgio Beverly Hills (GIORGIO BEVERLY HILLS), T-162/01, Rec, EU:T:2003:199, pkt 30–33 i przytoczone tam orzecznictwo].

23 Owa całościowa ocena prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd zakłada pewną wzajemną zależność branych pod uwagę czynników, a w szczególności podobieństwa znaków towarowych i podobieństwa oznaczonych towarów lub usług. A zatem niski stopień podobieństwa między oznaczonymi towarami lub usługami może być zrównoważony wysokim stopniem podobieństwa między znakami towarowymi i odwrotnie (wyrok z dnia 13 września 2007 r., Il Ponte Finanziaria/OHIM, C-234/06 P, Zb.Orz., EU:C:2007:514, pkt 48; ww. w pkt 22 wyrok GIORGIO BEVERLY HILLS, EU:T:2003:199, pkt 32).

24 Do celów stosowania art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009 prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd zakłada jednoczesne istnienie identyczności lub podobieństwa kolidujących ze sobą znaków towarowych oraz identyczności lub podobieństwa oznaczonych tymi znakami towarowymi towarów lub usług. Przesłanki te muszą zostać spełnione łącznie [zob. wyrok z dnia 22 stycznia 2009 r., Commercy/OHIM – easyGroup IP Licensing (easyHotel), T-316/07, Zb.Orz., EU:T:2009:14, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo].

25 To w świetle powyższych rozważań należy rozważyć, czy Izba Odwoławcza OHIM słusznie uznała, że nie istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd w wypadku kolidujących ze sobą znaków towarowych.

W przedmiocie właściwego kręgu odbiorców

26 Zgodnie z orzecznictwem przy dokonywaniu całościowej oceny prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd należy wziąć pod uwagę przeciętnego konsumenta danej kategorii towarów, który jest właściwie poinformowany, dostatecznie uważny i rozsądny. Należy także uwzględnić okoliczność, że poziom uwagi przeciętnego konsumenta może ulegać zmianom w zależności od tego, o jaką kategorię towarów lub usług chodzi [zob. wyrok z dnia 13 lutego 2007 r., Mundipharma/OHIM – Altana Pharma (RESPICUR), T-256/04, Zb.Orz., EU:T:2007:46, pkt 42 i przytoczone tam orzecznictwo].

27 W pkt 16 zaskarżonej decyzji Izba Odwoławcza OHIM uznała, że usługi oznaczone kolidującymi ze sobą znakami towarowymi są przeznaczone dla przeciętnych konsumentów we wszystkich państwach członkowskich Unii, lecz konsumenci ci wykazują wysoki poziom uwagi ze względu na znaczne kwoty zaangażowane w transakcje finansowe lub związane z nieruchomościami.

28 Strony nie kwestionują określenia właściwego kręgu odbiorców przyjętego w zaskarżonej decyzji przez Izbę Odwoławczą OHIM. Ponadto w świetle rozważań, które w tej decyzji przedstawiono, nie należy w niniejszej sprawie podawać tego określenia w wątpliwość. Jeśli chodzi w szczególności o usługi bankowe i finansowe, a także usługi związane z nieruchomościami, zasadniczo dotyczące znacznych kwot, należy stwierdzić, że rozpatrywany krąg odbiorców wykaże wysoki poziom uwagi [zob. podobnie wyrok z dnia 9 września 2011 r., BVR/OHIM – Austria Leasing (Austria Leasing Gesellschaft m.b.H. Mitglied der Raiffeisen-Bankengruppe Österreich), T-197/10, EU:T:2011:455, pkt 20].

W przedmiocie porównania rozpatrywanych usług

29 Należy przypomnieć, że aby dokonać oceny podobieństwa usług, należy uwzględnić wszystkie istotne czynniki charakteryzujące wzajemny stosunek tych usług. Czynniki te obejmują w szczególności charakter usług, ich przeznaczenie, sposób używania, a także to, czy usługi te konkurują ze sobą, czy też są komplementarne (wyrok z dnia 29 września 1998 r., Canon, C-39/97, Rec, EU:C:1998:442, pkt 23). Można także uwzględnić inne czynniki, takie jak na przykład kanały dystrybucji rozpatrywanych usług [zob. podobnie wyrok z dnia 21 kwietnia 2005 r., Ampafrance/OHIM – Johnson & Johnson (monBeBé), T-164/03, Zb.Orz., EU:T:2005:140, pkt 53].

30 W tym względzie należy wskazać na wstępie, że w celu porównania usług oznaczonych wcześniejszymi znakami towarowymi z usługami oznaczonymi zgłoszonym znakiem towarowym Izba Odwoławcza OHIM podzieliła te ostatnie na trzy grupy, a mianowicie, po pierwsze, „usługi dewelopera, w szczególności w związku z instalacjami do wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej i cieplnej z odnawialnych źródeł energii; wyżej wymienione usługi nie[pozostające] w związku z usługami wydawniczymi [lub] wyrobami wydawniczymi”, po drugie, usługi „zarządzania nieruchomościami i pośrednictwa [w obrocie nieruchomościami], wynajem i dzierżaw[ę] nieruchomości ([zarządzanie infrastrukturą]); [usługi związane z majątkiem nieruchomym]; dzierżaw[ę] gospodarstw rolnych; wyżej wymienione usługi nie[pozostające] w związku z usługami wydawniczymi [lub] wyrobami wydawniczymi”, po trzecie, usługi „opracowywania koncepcji wykorzystania ([zawieranie umów dotyczących zarządzania infrastrukturą]); zarządzanie budynkami; zarządzanie gruntami; wyżej wymienione usługi nie[pozostające] w związku z usługami wydawniczymi [lub] wyrobami wydawniczymi”.

31 Otóż należy stwierdzić, że podział ten odzwierciedla różnice w zakresie charakteru, przeznaczenia i sposobu używania istniejące między usługami oznaczonymi zgłoszonym znakiem towarowym oraz że nie jest on kwestionowany przez skarżącą. W konsekwencji należy wyłącznie rozpatrzyć, czy Izba Odwoławcza OHIM słusznie stwierdziła brak podobieństwa między usługami objętymi zgłoszonym znakiem towarowym, podzielonymi przez Izbę Odwoławczą na grupy, a usługami oznaczonymi wcześniejszymi znakami towarowymi.

– W przedmiocie braku podobieństwa między „usługami zarządzania nieruchomościami i pośrednictwa [w obrocie nieruchomościami]” a „[usługami finansowymi]”

32 W pkt 23–28 zaskarżonej decyzji Izba Odwoławcza OHIM najpierw zdefiniowała „[usługi związane z majątkiem nieruchomym]” jako obejmujące zarządzanie majątkiem nieruchomym, agencje nieruchomości oraz wycenę nieruchomości, a także związane z powyższymi usługami doradztwo i informacje. Usługi te polegają zasadniczo zdaniem Izby Odwoławczej OHIM na znalezieniu nieruchomości, przedstawieniu jej potencjalnym nabywcom oraz pośredniczeniu, na przykład poprzez udzielanie pomocy nie tylko podczas zakupu, sprzedaży lub wynajmu nieruchomości, lecz także podczas negocjacji umów zawieranych między nabywcą i sprzedawcą nieruchomości lub gruntu. Zdaniem Izby Odwoławczej OHIM powyższe usługi obejmują także dzierżawę gospodarstw rolnych w zakresie, w jakim należy ona do szerszej kategorii, ponieważ dzierżawa jest umową, na podstawie której nieruchomość jest przekazywana danej osobie na określony okres, zazwyczaj poprzez zawarcie umowy dzierżawy. Ponadto Izba uściśliła, że „[usługi związane z majątkiem nieruchomym]” mogą obejmować także zakup nieruchomości i ich odsprzedaż z zyskiem.

33 Następnie Izba Odwoławcza OHIM wskazała, że wyżej zdefiniowane „[usługi finansowe]” są świadczone przez banki i instytucje kredytowe, podczas gdy usługi związane z majątkiem nieruchomym stanowią czynności w zasadzie wykonywane przez pośredników w obrocie nieruchomościami lub przez deweloperów. Wskazała ona także, że usługi te są ściśle reglamentowane i w wielu wypadkach muszą być wykonywane przez odrębne podmioty. Na podstawie powyższych

ustaleń stwierdziła ona, że konsument postrzega pośredników w obrocie nieruchomościami jako wyraźnie odrębne od banków, instytucji finansowych i zakładów ubezpieczeń podmioty oferujące odmienne produkty i usługi, które nie są zamienne.

34 Wreszcie Izba Odwoławcza OHIM uznała, że o ile „[usługi związane z majątkiem nieruchomym]" wymagają finansowania, o tyle nie wystarcza to, aby wykazać istnienie ścisłego związku między nimi a „[usługami finansowymi]", oraz że in fine usługi te wykazują wyłącznie dalekie i pośrednie relacje. W tym względzie uściśliła ona, iż „o ile jest prawdą, że doradztwo finansowe może być konieczne w ramach wielu rodzajów nabycia (na przykład nabycia rzeczy lub utworzenia przedsiębiorstwa) oraz że rozważni nabywcy mogą poszukiwać informacji w celu zabezpieczenia nabycia lub utworzenia przedsiębiorstwa, o tyle nie oznacza to, iż jedno jest niezbędne dla drugiego lub iż konsumenci myślą, że odpowiedzialność za dane usługi spoczywa na tym samym usługodawcy".

35 Na podstawie powyższych ustaleń stwierdziła ona, że oznaczone zgłoszonym znakiem towarowym usługi „zarządzania nieruchomościami i pośrednictwa [w obrocie nieruchomościami], wynajmu i dzierżawy nieruchomości (zarządzania infrastrukturą); [usługi związane z majątkiem nieruchomym]; dzierżawa gospodarstw rolnych; wyżej wymienione usługi nie[pozostające] w związku z usługami wydawniczymi [lub] wyrobami wydawniczymi" różnią się od „[usług finansowych]" oznaczonych wcześniejszymi znakami towarowymi skarżącej.

36 Skarżąca zarzuca Izbie Odwoławczej OHIM skoncentrowanie się na braku substytucyjności między usługami zarządzania nieruchomościami i pośrednictwa w obrocie nieruchomościami a usługami finansowymi, bez rozpatrzenia ich komplementarności. W tym względzie podnosi ona, że Izba Odwoławcza OHIM przyjęła zbyt wąską definicję usług finansowych. Twierdzi ona w szczególności, że powszechne jest oferowanie przez banki i instytucje finansowe nieruchomości na sprzedaż, albo samodzielnie, albo za pośrednictwem spółki zależnej. Według skarżącej wykazuje to powszechna reklama tych dwóch rodzajów usług. Z powyższego wynika, że – odmiennie niż uznała Izba Odwoławcza OHIM – „usługi zarządzania nieruchomościami i pośrednictwa [w obrocie nieruchomościami]" są ściśle związane z „[usługami finansowymi]" i w konsekwencji są komplementarne.

37 OHIM nie zgadza się z argumentacją skarżącej.

38 Po pierwsze, w tym względzie orzeczono już – w odniesieniu do charakteru, przeznaczenia i sposobu używania rozpatrywanych usług – że usługi finansowe nie mają takiego samego charakteru, przeznaczenia ani nie są używane w ten sam sposób co usługi związane z nieruchomościami. O ile bowiem usługi finansowe są świadczone przez instytucje finansowe w celu zarządzania środkami finansowymi ich klientów i polegają w szczególności na zachowaniu zdeponowanych funduszy, wydawaniu tych funduszy, przyznawaniu pożyczek lub na różnych czynnościach o charakterze finansowym, o tyle usługi związane z nieruchomościami polegają na usługach dotyczących nieruchomości, a mianowicie w szczególności na wynajmie, nabywaniu, sprzedaży nieruchomości lub na zarządzaniu nią [wyrok z dnia 11 lipca 2013 r., Metropolis Inmobiliarias y Restauraciones/OHIM – MIP Metro (METRO), T-197/12, EU:T:2013:375, pkt 42].

39 Z powyższego wynika, że – odmiennie niż podnosi skarżąca – Izba Odwoławcza OHIM nie zdefiniowała „[usług finansowych]" oznaczonych wcześniejszymi znakami towarowymi w sposób zbyt wąski.

40 Po drugie, należy wskazać, że – jak podniesiono w pkt 34 powyżej – Izba Odwoławcza OHIM nie ograniczyła się do zbadania substytucyjności „[usług związanych z majątkiem nieruchomym]" względem „[usług finansowych]", lecz rzeczywiście dokonała badania ich komplementarności.

41 Ponadto należy wskazać, iż na poparcie argumentacji dotyczącej komplementarności rozpatrywanych usług skarżąca ogranicza się do twierdzenia, że sprzedaż nieruchomości stanowi usługę często oferowaną przez instytucje finansowe.

42 Otóż, jak również już orzeczono, jeśli chodzi o okoliczność, czy oznaczone usługi mogą znaleźć się w tych samych kanałach dystrybucji, należy stwierdzić, że usługi związane z nieruchomościami nie są w zasadzie świadczone w tych samych pomieszczeniach co usługi finansowe (ww. w pkt 38 wyrok METRO, EU:T:2013:375, pkt 43).

43 Dokumenty przedstawione przez skarżącą w ramach postępowania administracyjnego (załącznik A5 do skargi) nie pozwalają zaprzeczyć temu stwierdzeniu w zakresie, w jakim usługi związane z nieruchomościami wykonywane przez instytucje finansowe są świadczone poprzez odrębne oddziały, w związku z czym działalność finansowa jest oddzielona od ewentualnej działalności związanej z nieruchomościami (ww. w pkt 38 wyrok METRO, EU:T:2013:375, pkt 45).

44 Z powyższego wynika, że Izba Odwoławcza OHIM nie popełniła błędu, uznając, iż oznaczone zgłoszonym znakiem towarowym usługi „zarządzania nieruchomościami i pośrednictwa [w obrocie nieruchomościami], wynajmu i dzierżawy nieruchomości (zarządzania infrastrukturą); [usługi związane z majątkiem nieruchomym]; dzierżawa gospodarstw rolnych; wyżej wymienione usługi nie[pozostające] w związku z usługami wydawniczymi [lub] wyrobami wydawniczymi" różnią się od „[usług finansowych]" oznaczonych wcześniejszymi znakami towarowymi skarżącej.

– W przedmiocie braku podobieństwa „usług [dewelopera]" do „[usług finansowych]"

45 W pkt 19–21 zaskarżonej decyzji Izba Odwoławcza OHIM uznała, że usługi dewelopera są czynnościami o wielu aspektach, które obejmują działalność dotyczącą zarówno remontów istniejących nieruchomości, jak i nabywania nieuzbrojonych gruntów, a także sprzedaży zagospodarowanych gruntów lub działek osobom trzecim. Uznała ona także, że z brzmienia specyfikacji zgłoszenia wspólnotowego znaku towarowego jednoznacznie wynika, iż usługi te dotyczą szczególnie instalacji do wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej i cieplnej z odnawialnych źródeł energii.

46 Natomiast Izba Odwoławcza OHIM uznała, że usługi finansowe oznaczone wcześniejszymi znakami towarowymi polegają na świadczeniu wszelkich usług związanych z oszczędnościami lub z handlem, obejmujących przyjmowanie, pożyczanie, wymianę, inwestowanie i ochronę środków pieniężnych, wystawianie papierów wartościowych oraz wykonywanie innych czynności finansowych. Izba Odwoławcza OHIM uściśliła także, że o ile usługodawcy świadczący usługi oznaczone wcześniejszymi znakami towarowymi mogą świadczyć usługi w dziedzinie finansowania i projektów budowlanych oraz że wiele projektów w sektorach rolnictwa i przemysłu zależy od inwestycji lub od pomocy finansowej, o tyle jest mało prawdopodobne, aby usługodawcy ci świadczyli szczególne usługi przedsiębiorcy w zakresie, w jakim wymagają one specjalnych kompetencji technicznych lub szczególnej wiedzy fachowej. Na podstawie powyższych ustaleń stwierdziła ona, że rozpatrywane usługi mają odmienny charakter i odmienne przeznaczenie.

47 Ponadto Izba Odwoławcza OHIM uznała, że rozpatrywane usługi należą do dwóch odmiennych branż, a mianowicie, po pierwsze, branży nieruchomości, oraz po drugie, branży finansowej, oraz że nie są one zatem świadczone przez to samo przedsiębiorstwo ani przez przedsiębiorstwa powiązane, a także że nie mają one tych samych kanałów dystrybucji.

48 Skarżąca podnosi w istocie, że istnieje podobieństwo między usługami dewelopera oznaczonymi zgłoszonym znakiem towarowym a usługami finansowymi oznaczonymi wcześniejszymi znakami towarowymi skarżącej.

49 Jej zdaniem usługi dewelopera oznaczone zgłoszonym znakiem towarowym obejmują bowiem działalność handlową, która pokrywa się z usługami finansowymi takimi jak usługi finansowe oznaczone wcześniejszymi znakami towarowymi skarżącej. Wynika to z praktyki deweloperów, których działalność obejmuje poszukiwanie finansowania oraz którzy udzielają często swoim klientom porad dotyczących finansowania projektów związanych z nieruchomościami.

50 W każdym wypadku usługi oznaczone kolidującymi ze sobą znakami towarowymi wykazują przynajmniej ścisły związek komplementarności, co wykazują zarówno okoliczność, że przedsiębiorstwa świadczące usługi finansowe wykonują same lub za pośrednictwem spółek zależnych działalność polegającą na pośrednictwie w obrocie nieruchomościami, jak i samo brzmienie uwagi wyjaśniającej do klasy 36.

51 Ponadto, odmiennie niż twierdzi OHIM, usług dewelopera takich jak te oznaczone zgłoszonym znakiem towarowym nie można ograniczać wyłącznie do dziedziny „instalacji do wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej i cieplnej z odnawialnych źródeł energii". Skarżąca dodaje, że w każdym wypadku ograniczenie takie nie wpływa na istnienie podobieństwa między usługami oznaczonymi zgłoszonym znakiem towarowym a usługami oznaczonymi wcześniejszym znakiem towarowym AGRICAPITAL w zakresie, w jakim wspomniane usługi w ten sam sposób pozwalają na dostarczanie nieruchomości, na których można budować i eksploatować takie instalacje do wytwarzania energii z odnawialnych źródeł.

52 OHIM i interwenient nie zgadzają się z argumentami skarżącej.

53 W tym względzie należy zaznaczyć, że – jak prawidłowo wskazała Izba Odwoławcza OHIM – usługi dewelopera obejmują wiele rodzajów działalności dotyczącej zarówno remontów istniejących budynków, jak i nabywania nieuzbrojonych gruntów, a także sprzedaży zagospodarowanych gruntów lub działek osobom trzecim.

54 Działalność ta obejmuje, jak twierdzi skarżąca, poszukiwanie finansowania przez dewelopera w celu nabycia budynków lub gruntów. Jednakże poszukiwania tego finansowania nie można uznać za usługę finansową świadczoną bezpośrednio przez dewelopera na rzecz jego klientów, równoważną z pośrednictwem kredytowym. Poszukiwanie finansowania przez dewelopera ma bowiem na celu wyłącznie umożliwienie deweloperowi poniesienia w pierwszej kolejności kosztów nabycia budynków do remontu lub gruntów do zagospodarowania, zanim będzie on mógł w drugiej kolejności pokryć te koszty dzięki klientom, którym sprzeda nieruchomość wybudowaną w ramach programu budowy lub wyremontowaną w ramach remontu.

55 O ile, jak wskazuje skarżąca, w ramach marketingu programów budowlanych powszechne jest proponowanie klientom przez deweloperów doradztwa dotyczącego finansowania nabycia dokonywanego przez klientów, o tyle doradztwa takiego również nie można rozpatrywać w charakterze doradztwa finansowego, takiego jak oznaczone wcześniejszymi znakami towarowymi skarżącej. Doradztwo takie jest bowiem porównywalne z doradztwem, jakiego każdy sprzedawca dobra majątkowego o określonej wartości – takiego jak na przykład statek, przedsiębiorstwo handlowe lub dzieło sztuki – może udzielić swoim klientom w odniesieniu do korzyści finansowych wynikających z nabycia danego dobra. Sprzedawca udzielający takich porad nie oferuje jednak usługi finansowej.

56 Zresztą należy stwierdzić, że przedstawione przez skarżącą w ramach postępowania administracyjnego dowody na poparcie tego twierdzenia składają się z wydruków z witryn internetowych spółki inwestycyjnej wyspecjalizowanej w dziedzinie nieruchomości, pośrednika w dziedzinie kredytów związanych z nieruchomościami oraz spółki udzielającej kredytów na cele związane z nieruchomościami, które to wydruki nie mają żadnego związku z usługami dewelopera (załącznik A4 do skargi).

57 Należy także oddalić tezę skarżącej dotyczącą istnienia ścisłego związku komplementarności między usługami oznaczonymi kolidującymi ze sobą znakami towarowymi.

58 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem towary lub usługi komplementarne to takie, między którymi istnieje ścisły związek polegający na tym, że jedne są niezbędne lub istotne dla używania drugich, w związku z czym konsumenci mogą myśleć, iż za wytworzenie tych towarów lub za świadczenie tych usług odpowiedzialne jest to samo przedsiębiorstwo [zob. wyrok z dnia 9 kwietnia 2014 r., Comsa/OHIM – COMSA (COMSA), T-144/12, EU:T:2014:197, pkt 44 i przytoczone tam orzecznictwo].

59 Powyższe ustalenia oznaczają, że usługi komplementarne mogą być używane łącznie, co z kolei zakłada, że byłyby one kierowane do tego samego kręgu odbiorców [zob. podobnie wyrok z dnia 12 lipca 2012 r., Hand Held Products/OHIM – Orange Brand Services (DOLPHIN), T-361/11, EU:T:2012:377, pkt 48 i przytoczone tam orzecznictwo].

60 W niniejszym wypadku oznaczone zgłoszonym znakiem towarowym usługi dewelopera oraz oznaczone wcześniejszymi znakami towarowymi skarżącej usługi finansowe skierowane są do przeciętnego konsumenta na terytorium Unii, który to konsument może z nich korzystać łącznie.

61 Ponadto jest bezsporne, że ze względu na znaczną wysokość kwot powszechnie związanych z czynnościami obrotu nieruchomościami usługi finansowe są istotne dla przeciętnego konsumenta w perspektywie korzystania z usług dewelopera. Jednak należy wskazać, że w warunkach gospodarki rynkowej znaczna część czynności jest związana z zapotrzebowaniem na finansowanie lub inwestycje, w związku z czym usługi finansowe mogą ze swej natury zostać powiązane z większością tych czynności, a nie tylko z czynnościami dewelopera (zob. podobnie ww. w pkt 38 wyrok METRO, EU:T:2013:375, pkt 47–49).

62 A zatem należy stwierdzić, że związek między usługami dewelopera a usługami finansowymi nie jest sam w sobie wystarczająco ścisły, aby skłonić właściwy krąg odbiorców – a mianowicie w niniejszym wypadku przeciętnego konsumenta wykazującego szczególnie wysoki poziom uwagi – do myślenia, że za świadczenie owych usług jest odpowiedzialne to samo przedsiębiorstwo (zob. podobnie ww. w pkt 38 wyrok METRO, EU:T:2013:375, pkt 50).

63 Wniosku tego nie podaje w wątpliwość argument skarżącej, zgodnie z którym usługi dewelopera są świadczone poprzez te same kanały dystrybucji co usługi finansowe oznaczone wcześniejszymi znakami towarowymi. Należy bowiem stwierdzić, że usługi świadczone przez dewelopera nie są w zasadzie świadczone w tych samych pomieszczeniach co usługi finansowe. Ponadto należy wskazać, że dokumenty przedstawione na poparcie tej tezy przez skarżącą w ramach postępowania administracyjnego nie dotyczą działalności dewelopera (załącznik 5 do skargi).

64 Wniosku tego nie podaje również w wątpliwość argument skarżącej, zgodnie z którym ścisły związek komplementarności między usługami przedsiębiorcy w branży nieruchomości a usługami finansowymi wynika z uwagi wyjaśniającej do klasy 36. Zwykła lektura uwagi wyjaśniającej do klasy 36 pozwala bowiem stwierdzić, że o ile usługi „leasingu nieruchomości” i „usługi związane z administrowaniem nieruchomościami, to jest wynajmem, wyceną majątku nieruchomego lub finansowaniem” rzeczywiście należą do klasy 36, o tyle stanowią one podrubryki odrębne od podrubryki „usług dotyczących spraw finansowych lub monetarnych”, która obejmuje w szczególności „usługi wszystkich instytucji bankowych lub instytucji współpracujących z nimi”, „usługi instytucji kredytowych innych niż banki” oraz „usługi pośredników dotyczące papierów wartościowych i dóbr”, w związku z czym uwaga wyjaśniająca do klasy 36 nie wykazuje ścisłego związku między usługami finansowymi oznaczonymi wcześniejszymi znakami towarowymi a usługami dewelopera oznaczonymi zgłoszonym znakiem towarowym.

65 Zresztą należy przypomnieć, że zgodnie z zasadą 2 ust. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 2868/95 z dnia 13 grudnia 1995 r. wykonującego rozporządzenie Rady (WE) nr 40/94 w sprawie wspólnotowego znaku towarowego (Dz.U. L 303, s. 1) „[k]lasyfikacja towarów i usług służy wyłącznie celom administracyjnym" i w konsekwencji „[t]owary i usługi nie mogą […] być uważane za podobne do siebie na takiej podstawie, że wykazane są w tej samej klasie w klasyfikacji nicejskiej, a towary i usługi nie mogą być uważane za odmienne od siebie na takiej podstawie, że wykazane są w różnych klasach w klasyfikacji nicejskiej".

66 Z powyższego wynika, że Izba Odwoławcza OHIM nie popełniła błędu, uznając, iż usługi dewelopera oznaczone zgłoszonym znakiem towarowym są ze swej natury odmienne od usług finansowych oznaczonych wcześniejszymi znakami towarowymi skarżącej.

67 Ze względu na to ustalenie nie jest konieczne rozpatrywanie zarzutu skarżącej dotyczącego błędnego ograniczenia przeznaczenia usług oznaczonych zgłoszonym znakiem towarowym.

– W przedmiocie braku podobieństwa między usługami „opracowywania koncepcji wykorzystania" a „[usługami finansowymi]"

68 Skarżąca podnosi, że usługi „opracowywania koncepcji wykorzystania" są tak zbliżone do „[usług finansowych]", jak „usługi [dewelopera]", w zakresie, w jakim zdaniem skarżącej ulepszanie nieruchomości i zarządzanie nieruchomościami stanowią dwa aspekty tej samej działalności, które wymagają – zarówno jeden, jak i drugi – doradztwa finansowego oraz rozwiązań w zakresie finansowania. Ogranicza się ona zatem do odesłania do argumentów, które przedstawiła w odniesieniu do podobieństwa między usługami dewelopera a „[usługami finansowymi]".

69 Otóż ponieważ te ostatnie argumenty zostały już odrzucone w pkt 45–67 powyżej, Sąd może wyłącznie stwierdzić – wobec braku szczególnych argumentów dotyczących usług „opracowywania koncepcji wykorzystania" – że skarżąca nie wykazała, iż Izba Odwoławcza OHIM popełniła błąd, stwierdzając brak podobieństwa między tymi usługami a „[usługami finansowymi]" oznaczonymi wcześniejszymi znakami towarowymi skarżącej.

70 Z uwagi na powyższe rozważania należy stwierdzić, że nie popełniając błędu, Izba Odwoławcza OHIM słusznie uznała, iż usługi oznaczone wcześniejszymi znakami towarowymi skarżącej nie są podobne do usług, dla których zgłoszono do rejestracji znak towarowy AGRI.CAPITAL.

W przedmiocie charakteru odróżniającego wcześniejszych znaków towarowych skarżącej i podobieństwa kolidujących ze sobą oznaczeń

71 W zaskarżonej decyzji Izba Odwoławcza OHIM stwierdziła, że nie została spełniona jedna z przesłanek zastosowania art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009 – a mianowicie podobieństwo między usługami – i że w konsekwencji nie istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd, i to bez rozpatrywania charakteru odróżniającego wcześniejszych znaków towarowych i podobieństwa między kolidującymi ze sobą oznaczeniami.

72 Skarżąca podnosi, że wszelka różnica między usługami oznaczonymi zgłoszonym znakiem towarowym a wcześniejszymi znakami towarowymi może w ramach całościowej oceny zostać zrównoważona bardzo wysokim stopniem podobieństwa wizualnego oraz identycznością fonetyczną między owymi znakami towarowymi, w związku z czym, odmiennie niż uznała Izba Odwoławcza OHIM, istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd w wypadku kolidujących ze sobą znaków towarowych w rozumieniu art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009.

73 OHIM i interwenient nie zgadzają się z argumentami skarżącej.

74 W tym względzie wystarczy wskazać, że – jak wspomniano w pkt 24 powyżej – zgodnie z art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009 oceny istnienia prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd odbiorców na terytorium, na którym wcześniejszy znak towarowy jest chroniony, należy dokonywać w świetle kumulatywnych przesłanek, a mianowicie podobieństwa lub identyczności kolidujących ze sobą znaków towarowych z jednej strony oraz podobieństwa lub identyczności odpowiednio oznaczonych wspomnianymi znakami towarowymi towarów lub usług z drugiej strony.

75 A zatem, odmiennie niż twierdzi skarżąca, stwierdzony w pkt 70 powyżej brak podobieństwa między usługami oznaczonymi wcześniejszymi znakami towarowymi skarżącej a usługami, dla których zgłoszono do rejestracji znak towarowy AGRI.CAPITAL, nie może zostać zrównoważony – do celów oceny prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd – podobieństwem między kolidującymi ze sobą znakami towarowymi, nawet jeśli jego stopień będzie wysoki (zob. podobnie postanowienie z dnia 9 marca 2007 r., Alecansan/OHIM, C-196/06 P, EU:C:2007:159, pkt 24–26).

76 W świetle wszystkich powyższych rozważań Izba Odwoławcza OHIM, nie popełniając błędu, słusznie stwierdziła, że ze względu na brak podobieństwa między usługami oznaczonymi kolidującymi ze sobą znakami towarowymi nie jest spełniona jedna z przesłanek zastosowania art. 8 ust. 1 lit. b) rozporządzenia nr 207/2009 i że w konsekwencji nie istnieje prawdopodobieństwo wprowadzenia w błąd w wypadku wspomnianych znaków towarowych.

77 Z powyższych ustaleń wynika, że jedyny zarzut skarżącej jest bezzasadny, w związku z czym skargę należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

78 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu postępowania przed Sądem kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy – zgodnie z żądaniami OHIM i interwenienta – obciążyć ją jej własnymi kosztami oraz kosztami poniesionymi przez OHIM i interwenienta.

Z powyższych względów

SĄD (ósma izba)

orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) AgriCapital Corp. zostaje obciążona kosztami postępowania.

Gratsias Kancheva Wetter

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 10 czerwca 2015 r.

Podpisy